

STRÖMSTADS KOMMUN
kommun@stromstad.se

2023-09-29

1 (17)

Dnr- SI 2023:5666

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Bojarskolan F-6
i Strömstads kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Bojarskolan F-6* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Bojarskolan F-6* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet får samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetet så att eleverna med stigande ålder får ett allt större inflytande över planering och utvärdering av undervisningens innehåll och arbetssätt.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna blir delaktiga i analys och samtal om eventuella avvikelser i omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **15 april 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:5666) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Bojarskolan F-6* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att kvalitetsarbetet används för att utveckla undervisningen. Information som huvudmannen inkommit med och intervju med lärare visar att arbetet sker regelbundet och systematiskt under ledning av rektorn. Underlaget rektorn samlar in är brett och innehåller såväl studieresultat som resultat av arbetet med trygghet och studiero, undervisningens genomförande och förutsättningar i verksamheten. Enligt lärare finns en tydlig ledning och styrning av arbetet och de uppger att de är delaktiga i både i analys av resultat och i val av fokusområden de ska arbeta med för att utveckla undervisningen. De säger att valda fokusområden grundar sig i genomförd analys och att kvalitetsarbetet bidrar till att utveckla undervisningen. Inkommen dokumentation visar att såväl styrkor som utvecklingsområden finns med i uppföljningsarbetet. Exempelvis beskrivs att lärares höga förväntningar och tilltro till elevernas förmågor är en framgångsfaktor och styrka på skolan liksom att hög kompetens och bra ledarskap hos personalen liksom kontinuitet skapat, förutsägbarhet och bidragit till goda resultat.

Vidare finns ett medvetet och strukturerat arbete för ökad trygghet och studiero. Skolan skaffar sig en god nulägesbild av elevernas trygghet och studiero genom täta mätningar och regelbundna samtal med eleverna. Underlaget analyseras och används som utgångspunkt för åtgärder. Genomförda åtgärder liksom resursfördelning följs regelbundet upp av rektorn och lärarna och nya metoder prövas och utvecklas. Såväl underlag som inkommit inför granskningen liksom intervjuer visar att samverkan mellan lärare och elevhälsan behöver utvecklas. Rektor och personal berättar att de genom uppföljning och analys konstaterat att tidigare organisation för samverkan mellan elevhälsan och lärare inte gett förväntad effekt. Enligt elevhälsan och rektorn

arbetar de nu med att se över hur arbetet ska organiseras, ledas och genomföras. Skolinspektionen ser positivt på det påbörjade utvecklingsarbetet men vill i sammanhanget rekommendera rektorn att intensifiera arbetet för att säkerställa att det finns former och förutsättningar för förebyggande informationsutbyte och dialog mellan undervisande lärare och elevhälsan. Detta då författningskraven är tydliga när det gäller elevhälsans uppdrag – att deras arbete ska ske i samverkan med lärare och övrig personal och att elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete.

Jämställdhet

Granskningen visar att skolan har ett visst arbete för jämställdhet men att ledning och systematik i arbetet behöver utvecklas. Av inkommen dokumentation och intervjuer med personal framgår att resultat samlas in och sammanställs på ett sådant sätt att könsmönster kan uppmärksammas. Det handlar om att kunskapsresultat, enkätresultat och anmälan om kränkande behandling sammanställs uppdelat utifrån kön och analyseras för att identifiera könsrelaterade avvikelser. Analysen har emellertid inte mynnat ut i några uttalade mål för ett långsiktigt jämställdhetsarbete eller i några planerade insatser i undervisningen under ledning av rektorn. De har till exempel uppmärksammat att det finns en så kallad machokultur på skolan och att fler pojkar än flickor förekommer i anmälan om kränkande behandling, men de har inte gjort någon djupare analys för att finna förklaringar till detta. Enligt rektorn är det någon som kommer beaktas i planering av åtgärder för innevarande läsår.

Utsagor från lärare visar att de var och en arbetar med jämställdhetsfrågor i undervisningen, att de samtalar med varandra om jämställdhetsarbetet och att det finns en medvetenhet om jämställdhetsuppdraget. Exempelvis nämner de vikten av att arbeta med lika bemötande av elever oavsett könstillhörighet och ger exempel på en metod de använder för att fördela talutrymmet lika, oberoende av elevernas könstillhörighet. De försöker också ta reda på orsaker till de könsrelaterade avvikelser som finns men arbetet inte sker under ledning av rektorn.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn har en tydlig ledning och organisation av det pedagogiska arbetet. Intervju med lärare och rektorn visar att det finns goda förutsättningar för lärare att samverka med varandra om pedagogiska frågor. Det finns en tydlig mötesorganisation för samverkan inom och mellan skolor. Roller och ansvar är tydliga och befintlig mötesstruktur underlättar samverkan och kommunikation om arbets- och förhållningssätt samt att dessa når ut till och tillämpas av alla. Exempelvis har lärarna under ledning av förstelärare och socialpedagog arbetat fram gemensamma trygghets- och trivselregler och lektionsstruktur. Enligt rektorn och lärarna är de bra på att samverka med varandra om pedagogiska frågor, att nå samsyn

och tillämpa gemensamma förhållnings- och arbetssätt. För att nå samsyn kring olika frågor läser och utgår de till exempel från gemensam litteratur i sina diskussioner och använder det som underlag för att komma fram till gemensamma förhållnings- och arbetssätt. Enligt lärarna ser de att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen och skapar tydlighet, trygghet och studiero för eleverna. Rektorn både leder och följer upp det kollegiala lärandet genom distribuerat ledarskap, exempelvis genom arbetslagsledare och förstelärare som har tät kontakt med rektorn. Det finns också en väl känd rutin för att introducera obehöriga lärare på skolan. Rutinen innebär bland annat att den obehöriga får en handledare, introduceras i styrdokument och praktiska frågor och får förutsättningar att samplanera och sambedöma med behörig lärare.

Även om rektorn organiserar arbetet verksamheten så att lärarsamarbete gynnas vill Skolinspektionen lyfta fram vikten av att även lärare som undervisar eleverna i moderna språk ges möjlighet till samverkan med övriga lärare som undervisar eleverna på Bojarskolan. Rektorn säger visserligen att hen har god insikt i hur undervisningen bedrivs i ämnet och känner sig trygg med det utifrån att hen nyligen varit rektor för de aktuella lärarna och haft god insyn i undervisningen. Dock konstaterar rektorn att rutiner och strukturer för samverkan mellan lärare och för uppföljning av undervisningen behöver till för att det inte ska vara personbundet. Rektorn uppger att det kommer ses över och Skolinspektionens ser positivt på en sådan översyn.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att rektorn följer upp resultat på ett sådant sätt att könsmönster kan uppmärksammas, att skillnader har identifierats och till viss del analyserats. I jämställdhetsanalysen finns vissa förklaringar till de skillnader som uppmärksammas men det saknas en djupare orsaksanalys, där resultaten till exempel sätts i relation till undervisningens utformning och lärarnas kompetens kring jämställdhetsarbete. Lärarna får förvisso ta del av vissa resultat och slutsatser som dragits avseende könsrelaterade skillnader i resultat men det är för svag ledning och styrning av arbetet och det är inte strategiskt.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Vidare framgår att skolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn inleder ett arbete för att skapa ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. När ett arbete är strategiskt handlar det om att se helheten och om att förstå hur arbetet ska leda till ett resultat på lång sikt. Det handlar alltså om att ha en långsiktig plan där personal får hjälp att ta ut riktningen för olika val som de behöver göra. Ett strategiskt jämställdhetsarbete kan exempelvis handla om att skapa tillvägagångssätt som regelbundet följs upp och omprövas för att på ett effektivt sätt motverka traditionella könsmonster. Det kan bland annat handla om att rektorn styr och leder ett arbete för att skapa medvetenhet om hur flickor och pojkar bemöts utifrån krav och förväntningar, och där lärare utvecklar sin kunskap om vad jämställdhet innebär. Vidare kan ett strategiskt jämställdhetsarbete handla om att organisera och systematisera arbetet med att följa upp att alla lärare, i alla ämnen, arbetar med ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Strukturerad och varierad undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och har tillräcklig variation för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Lärarna planerar undervisningen så att den består av olika uppgifter och aktiviteter i syfte att eleverna ska bli stimulerade och motiverade att arbeta. De planerar för en variation både under respektive lektion men också under dagen som helhet. Eleverna som intervjuats tycker att undervisningen är intressant och att lärarna låter dem jobba på olika sätt. Lärarna förklarar för dem så

att de vet vad de ska göra och de tycker att de får hjälp både att komma igång och under tiden de arbetar. De uppskattar också att de får rörelsepauser vid behov och att de kan få göra egna val kring ämnesrelaterade uppgifter om de blir klara med vissa valda delar först, det motiverar dem och hjälper dem att hålla fokus. Lärarna tydliggör mål och syfte med lektionen och vad eleverna förväntas göra. Det presenteras muntligt, skriftligt och visuellt. Eleverna tycker inte att lärarna tydliggör syftet. Vad det beror på visar emellertid inte granskningen. Skolinspektionen överlåter till rektor och lärare undersöker detta närmre och vidta åtgärder vid behov. Lektionsobservationer visar att det finns sammanhang i genomgångar och ett logiskt flöde i uppgifterna. Eleverna kommer igång med uppgifterna och med undantag av ett par elever tycktes alla elever arbeta på med uppgifterna lektionerna igenom.

Det förs samtal om vikten av ett sammanfattande avslut på lektionen men det görs inte så strukturerat och regelbundet. Skolinspektionen vill i sammanhanget lyfta fram att en avslutning visserligen kan genomföras på olika sätt men att kvaliteten i undervisningen kan höjas ytterligare om läraren får till ett sammanfattande avslut. Syftet med avslutningen är att läraren sammanfattar undervisningens olika delar och relaterar eller återknyter till syftet med lektionen/arbetsområdet. Detta för att ytterligare tydliggöra undervisningen, så att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna och som ett led i att eleverna ska vara medvetna om var de befinner sig i sitt lärande.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att eleverna i huvudsak ges stimulans och utmaningar i undervisningen utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar. Som tidigare beskrivits arbetar lärarna med variation och struktur i undervisningen för att eleverna ska stimuleras att lära. De ser också till att eleverna får tillgång till information om undervisningen och dess innehåll på olika sätt, utifrån deras olika förutsättningar och behov. Därtill får eleverna möjlighet att arbeta i olika tempo beroende på hur lätt/svårt de har för ett ämne/uppgift. Lärarna arbetar efter ett gemensamt förhållningssätt som innebär att eleverna vanligen arbetar med läroprocesser tillsammans vilket de menar frigör tid för dem att hjälpa eleverna utifrån deras behov och förutsättningar och skapar bättre förutsättningar att anpassa undervisningen. Lärarna har god kännedom om vilken hjälp eleverna behöver och anpassar stödet efter det. Enligt eleverna finns det möjlighet att göra utmanande och fördjupande uppgifter om de tycker något är lätt eller de snabbt blir klara. De säger dock att alla måste göra samma uppgifter på samma svårighetsnivå innan de får lov att gå vidare till mer utmanande uppgifter. Det var något som Skolinspektionen också såg exempel på under de lektioner som besöktes. Elevernas utsagor i kombination med Skolinspektionens iakttagelser indikerar att det kan finnas anledning för rektorn att ta

reda på mer om hur lärarna lyckas i arbetet med att anpassa undervisningen utifrån varje elevs behov. Detta för att säkerställa att undervisningen stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna får vissa möjligheter till delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande. Lärarna planerar för och ser till att eleverna ges god möjlighet att beröra olika samtalsämnen och frågor i olika konstellationer. Under lektionsobservationer sågs exempel på att eleverna får möjlighet att reflektera utan givet svar, att eleverna får möjlighet att känna sig delaktiga i och bidra till olika perspektiv på lösningar och att de får dela egna erfarenheter med läraren och varandra. Lärarna låter också eleverna träna sig på olika moment i mindre sammanhang för att skapa trygghet och öka delaktigheten när de arbetar tillsammans i större sammanhang. De säger att de pratar med eleverna om varför de gör olika övningar så att eleverna ska förstå varför de tränar sig på olika saker och vad målet är. Vidare framgår att lärarna visar och låter eleverna använda olika inlärningsstrategier så som att formulera delmål och arbeta med partnerstöd i sitt lärande.

När det kommer till elevernas delaktighet i att planera och utvärdera undervisningen förekommer vissa möjligheter till det men arbetet behöver ske mer strukturerat och regelbundet. Eleverna berättar att lärarna frågar dem hur de lär sig bäst men att lärarna vanligen inte gör dem delaktiga i att planera innehållet i undervisningen eller göra utvärderingar. Det förekommer att eleverna får vara med och göra olika val i stunden, så som vilken bok de ska använda i undervisningen eller om de ska göra övningar digitalt. Både elever och lärare lyfter fram att eleverna får möjlighet att påverka arbetet på lektionen genom att läraren presenterar olika alternativ som de får välja mellan eller rösta om. Dock varierar det mellan ämnen när det gäller elevernas möjlighet till delaktighet kring innehåll och arbetssätt i undervisningen. Vidare framgår att lärarna ser behov av att utveckla arbetet och mer regelbundet använda metoder för att göra eleverna delaktiga i planering och utvärdering.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetet så att eleverna med stigande ålder får ett allt större inflytande över planering och utvärdering av undervisningens innehåll och arbetssätt.

Lärarna förmedlar visserligen kunskap om demokratiska värden och bedriver undervisningen i demokratiska arbetsformer. Dock skiljer det sig åt mellan lärare och ämnen när det kommer till elevernas möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningens innehåll och arbetssätt. Dels får de inte möjlighet till sådan delaktighet i alla ämnen och dels sker det inte kontinuerligt under terminens gång. .

Av skollagen framgår att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska eleverna successivt kunna utöva ett allt större inflytande över sin utbildning samt ges möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former. För att elevers delaktighet och inflytande i skolan ska bli en realitet bör lärare involvera elever på ett konkret sätt och det gäller i alla ämnen. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförs med avseende på innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Att ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet är av vikt för att läraren ska kunna få ett underlag för att utveckla undervisningen. Dessa utvärderingar ska göras kontinuerligt, under terminens gång, och inte bara i slutet av en termin eller årskurs.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna i högre utsträckning och i all undervisning möjliggör för eleverna att medverka i planering och utvärdering av arbetssätt, arbetsformer och innehåll. Då skolenheten omfattar flera årskurser kan rektorn med fördel leda ett sådant arbete för att utarbeta strategier och metoder för att eleverna ska kunna få ett reellt och ökat inflytande med stigande ålder i all undervisning.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt

skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande för att skapa en trygg miljö och god studiero för eleverna. Av inkommen dokumentation och i intervju med personal framgår att bland annat kurator och elevråd varit delaktiga i att utforma en elevenkät om trygghet och studiero som eleverna får svara på varje månad. Enkätresultat analyseras av olika professioner på skolan och följs upp i elevhälsoteam och arbetslag. Systematiken i mätningarna gör att skolan tidigt fångar upp tendenser av otrygghet och kränkande behandling och kan förebygga dessa samt vidta riktade åtgärder vid behov. Det har till exempel framkommit att det lätt blir konflikter vid övergångar och vid raster och de har därför enats om att alla lärare ska arbeta aktivt med förutsägbarhet och förberedelse. Det innebär till exempel att lärarna samtalar med eleverna om vad de ska göra på rasten och med vilka de ska vara, samt möter upp och finns på plats för att stötta elever vid olika övergångar under dagen. Eleverna som intervjuats berättar att skolan tar reda på hur de upplever tryggheten och studieron och att de samtalar om detta tillsammans. De tycker att det är tryggt på skolan och att det finns tillgängliga vuxna att vända sig till i de fall konflikter uppstår.

Inkommen dokumentation och intervju med lärare visar att det finns forum för lärarna att samverka, skapa samsyn och komma överens om gemensamma förhållnings- och arbetssätt för att skapa trygghet och studiero. De arbetar tillsammans med eleverna med att ta fram gemensamma trivsel- och ordningsregler. För att skapa samsyn och förståelse för gällande regler ser lärarna till att eleverna regelbundet ges möjlighet att samtala om olika begrepp knutna skolans värdegrund och framtagna regler. Därtill samverkar lärarna och skapar samsyn i kollegiet kring olika arbetsprocesser i undervisningen för ökad trygghet och studiero, exempelvis hur de ska arbeta med struktur, tydlighet och variation. De diskuterar metoder och strategier som kan vara gynnsamma för trygghet och studiero så som gemensamma startuppgifter på lektionerna, bildstöd samt att dela upp lektioner och uppgifter i mindre delar för att eleverna ska bibehålla intresse och motivation. Eleverna som intervjuats tycker att de har studiero och att de kan arbeta utan att bli störda. Däremot tycker de att studieron ofta brister när läraren behöver lämna klassrummet en stund men att den blir bra igen när läraren kommer tillbaka. Skolan ingår sedan en tid tillbaka i en rörelsesatsning som bland annat innebär att det finns organiserade och vuxenledda rastaktiviteter samt ett aktivt och medvetet arbete med rörelsepauser i undervisningen för att hjälpa eleverna i deras motivation för lärande. Det är något som de intervjuade eleverna tycker är hjälpsamt för att bibehålla intresse och motivation.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att det finns system för uppföljning och analys av omdömen och betyg och att viss analys av dessa gjorts av rektorn i syfte att säkerställa likvärdighet. I dokumentation som inkommit framgår att rektorn identifierat vissa skillnader i resultat och genom analys funnit möjliga orsaker till dessa. Däremot har inte rektorn fört diskussioner med lärarna utifrån sin analys. Vid tiden för granskningen finns ingen officiell statistik att tillgå för läsåret 2022/23. Däremot har Skolinspektionen tagit del av och ställt frågor om valda delar av nationell statistik för läsåret 2021/22. De valda delarna rör jämförelser mellan provbetyg och terminsbetyg för årskurs 6, i jämförelse med riket. Enligt lärarna har de på eget initiativ diskuterat nämnda resultat i arbetslaget men känner inte till att rektorn gjort någon analys av resultaten eller att rektorn har diskuterat avvikande resultat med dem. De känner inte heller till om rektorn i övrigt gör någon analys av skillnader i betyg och omdömen ur ett likvärdighetsperspektiv. De säger att de pratar om omdömen och betyg utifrån elevernas måluppfyllelse och att de känner till att eleverna får höga betyg i ett ämne jämfört med andra ämnen, men menar att det inte lett till några djupare analyser eller att rektorn samtalat med dem utifrån likvärdighet i bedömning och betyg. Rektorn som nyligen tillträtt sin tjänst har noterat att det finns vissa skillnader så som låga/höga betyg i vissa ämnen och att resultaten för pojkar är lägre än för flickor. Med anledning av den korta tid rektorn arbetat på skolan har hen inte gjort någon egen analys av de resultat som lyfts fram. Dock uppger rektorn att hen kommer sätta sig in i resultaten och ha en dialog med lärarna.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet kunna samverka med varandra när de gör sina bedömningar. Samverkan sker både inom skolenheten och tillsammans med lärare på andra skolor inom huvudmannens organisation. Lärarna har fått kompetensutveckling med stöd av material från Skolverket och de har arbetat med planering och bedömning inom den egna skolan och med lärare på andra skolor. Arbetet har lett till ökad trygghet för den enskilda läraren vid bedömning och de intervjuade lärarna tycker att de får den kompetensutveckling de behöver för likvärdig bedömning. Skolan har ett nytt gemensamt system för dokumentation av resultat som lärarna har fått utbildning i och som ger dem bättre överblick över resultat på individ och gruppnivå. I samband med utbildningen i det nya systemet har också pedagogiska diskussioner förts vilket gett lärarna kunskap och trygghet i både det tekniska och själva bedömningen i sig.

Vid bedömning och betygssättning samverkar arbetslagen med varandra och för diskussioner för likvärdighet. Lärarna säger att de diskuterar bedömningar med varandra och inom arbetslaget, att de samplanerar undervisningen och sambedömer uppgifter eleverna gjort och utgår från olika elevexempel i sina samtal för att skapa samsyn kring bedömningar. Därtill sambedömer de nationella prov inom och mellan skolor. Obehöriga lärare har alltid en behörig lärare med som stöd när omdömen och betyg ska sättas. Dessutom är speciallärare och specialpedagog stöttande i processer gällande bedömning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna blir delaktiga i analys och samtal om eventuella avvikelser i omdömen och betyg.

Rektorn följer upp lärares samlade bedömningar och gör en analys för att identifiera eventuella avvikelser och hitta möjliga förklaringar till dessa. Dock ser inte rektorn till att lärarna är delaktiga i analys eller diskussioner om eventuella avvikelser eller möjliga orsaker till dem.

Det är viktigt att skolenheten har rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt, och att de nationella proven särskilt har beaktats. Om det kommer fram att det finns avvikelser mellan betyg och provbetyg är det av vikt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på samt om de är motiverade eller inte.

Sammantaget har rektorn ett ansvar för att detta analyseras utifrån att fastställa vad eventuella skillnader kan bero på. Det är också viktigt att rektor utifrån dessa analyser sätter in och genomför förbättringsinsatser. Dessa åtgärder ska ta sikte på att höja bedömningarnas och betygssättningens kvalitet. Syftet är att utjämna skillnader inom skolan mellan lärare, ämnen och årskurser. Det är här av yttersta vikt att rektor för samtal med lärarna om det som identifierats, och att de tillsammans tänker kring hur de kan förändra sitt arbetssätt.

Mot bakgrund av ovan rekommenderar Skolinspektionen att rektorn skapar rutiner för att utifrån vad analysen visar diskutera skillnader i omdömen och betyg med enskilda lärare, arbetslag eller hela kollegiet för att kunna besluta om utvecklingsinsatser för förbättrad likvärdighet vid omdömen och betygssättning. Arbetet kan med fördel ingå som en del i skolans systematiska kvalitetsarbete.

På Skolinspektionens vägnar

X Matilda Yvede

Beslutsfattare

Signerat av: Matilda Yvede

X Susanne Nordberg

Föredragande

Signerat av: Susanne Nordberg

I handläggningen av ärendet har även Lena Knutsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5 – 6 september. Besöket genomfördes av Susanne Nordberg och Lena Knutsson.

Bojarskolan F-6 är en kommunal grundskoleenhet i Strömstads kommun med elever i förskoleklass och årskurserna 1-6. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Det går totalt 323 elever på skolan. Skolan leds av en rektor.